

UCHWAŁA
Komisji Habilitacyjnej
z dnia 19. 10. 2021 r.
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie nauki leśne
wszczętym na wniosek
dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak

Komisja Habilitacyjna, powołana uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Leśne Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie nr H-13-RDNL-6/2021 z dnia 22.06.2021 r., działając na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85) uchwała co następuje:

§ 1

Po zapoznaniu się z recenzjami osiągnięć naukowych i dokumentacją postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego Komisja Habilitacyjna stwierdza, że dr inż. Ewa Referowska-Chodak posiada w dorobku osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki leśne zatytułowane „Ochrona przyrody w Lasach Państwowych – potrzeby i oczekiwania różnych grup społecznych oraz ich konsekwencje” oraz wykazuje istotną aktywność naukową realizowaną na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz w Instytucie Ochrony Środowiska – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie. Mając na uwadze powyższe Komisja Habilitacyjna wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr inż. Ewie Referowskiej-Chodak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie nauki leśne.

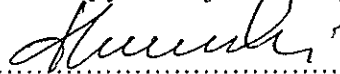
§ 2

Uzasadnienie stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

/prof. dr hab. Tadeusz Kowalski/

UZASADNIENIE

pozytywnej opinii w sprawie nadania dr inż. Ewie Referowskiej-Chodak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie nauki leśne.

1. Informacje ogólne

Dr inż. Ewa Referowska-Chodak dyplom magistra inżyniera leśnictwa uzyskała na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w 1999 r. Stopień doktora nauk leśnych w zakresie leśnictwa uzyskała na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w 2004 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Metody i kryteria doskonalenia sieci rezerwatów przyrody na terenie Lasów Państwowych”. Praca została wyróżniona przez Radę Wydziału Leśnego SGGW w Warszawie. Po ukończeniu studiów doktoranckich w latach 2004-2006 zatrudniona była na stanowisku asystenta, a w latach 2006-2019 na stanowisku adiunkta w Katedrze Ochrony Lasu i Ekologii Wydziału Leśnego SGGW w Warszawie. Od roku 2019 do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Ochrony Lasu Instytutu Nauk Leśnych SGGW w Warszawie.

2. Ocena osiągnięcia naukowego dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak

Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe będące podstawą do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego stanowi opublikowana w 2020 r. monografia pt. „Ochrona przyrody w Lasach Państwowych – potrzeby i oczekiwania różnych grup społecznych oraz ich konsekwencje”. Praca została opublikowana przez Wydawnictwo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Pierwszym celem pracy było zbadanie propozycji i oczekiwań różnych interesariuszy w odniesieniu do klasycznie pojmowanej ochrony przyrody na terenach Lasów Państwowych do roku 2030. Zakres badań określonych dla pierwszego celu sformułowano w odniesieniu do kilku aspektów: 1) ochrony przyrody; 2) doboru ankietowanych (badaniami objęto te grupy społeczne, które mają prawne kompetencje w zakresie ochrony przyrody w Lasach Państwowych, a także te, które w ostatnich latach praktycznie angażowały się w taką działalność); 3) perspektywy czasowej (do 2030 r.).

Drugim celem pracy było nakreślenie następstw propozycji przedstawionych przez ankietowanych interesariuszy, w podziale na konsekwencje przyrodnicze, organizacyjne, społeczne i finansowe.

W rezultacie przeprowadzonych badań Autorka stwierdziła między innymi, że rozbudowa sieci chronionych obszarów i obiektów w Polsce wymaga skoordynowanych i przemyślanych działań, gdyż realizacja pomysłów przedstawionych niezależnie przez różnych interesariuszy nie jest w stanie wypełnić wszystkich luk w istniejącym systemie ochrony przyrody. Przyszłe

prace nad jego doskonaleniem powinny w szczególności skupić się na działaniach jakościowych, a w mniejszym stopniu na ilościowych. Stwierdziła ponadto, że pełna ocena przydatności proponowanych przez interesariuszy działań ochronnych jest utrudniona ze względu na brak wyczerpującej wiedzy o stanie przyrody na istniejących już chronionych obszarach i obiektach, jak również na terenach administrowanych przez Lasy Państwowe; konieczne jest zatem opracowanie spójnego systemu i intensyfikowanie zbierania takich informacji oraz rozwijanie metod i narzędzi do ich gromadzenia i analizy. W aktualnych uwarunkowaniach prawnych, organizacyjnych i finansowych, realizacja wszystkich oczekiwań interesariuszy może stanowić duże wyzwanie dla PGL Lasy Państwowe, włącznie z zagrożeniem utraty płynności finansowej. Nie należy jednak rezygnować z realizacji tradycyjnej ochrony przyrody, ale raczej dążyć do usprawnienia istniejącego systemu tej ochrony. Kolejnym argumentem za usprawnieniem istniejącego systemu ochrony przyrody może być według Autorki opinia badanych interesariuszy, wyrażających dość duże zaufanie do leśników. Oczekiwania badanych interesariuszy – mimo że stanowili grupę dobraną według jednego klucza (kompetencje i/lub praktyczne działania w zakresie ochrony przyrody w Lasach Państwowych) – są dość różnorodne. Obejmują szeroki wachlarz możliwości: od braku jakichkolwiek postulatów, przez propozycje utworzenia nowych chronionych obiektów, aż po modyfikację lub likwidację obiektów istniejących. Podsumowując Autorka stwierdziła, że przedstawione wyniki badań i analiz mogą być przydatne do wypracowania dalszej polityki leśnej i ekologicznej państwa oraz ustalenia kierunków postępowania Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody i współpracy na tym polu ze społeczeństwem.

Wszyscy recenzenci pozytywnie ocenili przedłożone przez Kandydatkę osiągnięcie naukowe. Dr hab. Władysław Danielewicz stwierdził, że „recenzowane osiągnięcie Pani dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak jest interesującym, ważnym ze względów poznawczych i praktycznych, studium naukowym na temat postrzegania złożonej problematyki ochrony leśnej przyrody w społeczeństwie”. Uznanie Recenzenta wzbudziła „rozległa wiedza specjalistyczna Autorki oraz duża umiejętność dostrzegania i wyjaśniania istoty rozmaitych związków i zależności opisanych w pracy.” Stwierdził on, że „osiągnięcie (...) jest oryginalnym, nowatorskim i wartościowym dziełem naukowym, zasługującym na wysoką ocenę merytoryczną”.

Prof. dr hab. Jan Holeksa uznał, że „dr Ewa Referowska-Chodak wykonała ogromną pracę, poddając analizie prawie 2000 otrzymanych ankiet i uzyskała bardzo interesujące rezultaty.” Pewne wątpliwości Recenzenta wzbudziła analiza reprezentatywności obszarów chronionych. Ponadto zwrócił uwagę na pewne niedoskonałości, m.in. związane z brakiem informacji, jakie propozycje były wysuwane przez poszczególne grupy interesariuszy. „Mimo tych niedostatków” – pisze Recenzent – „uzyskane wyniki badań wraz z ich gruntowną dyskusją dostarczają wiele wartościowych informacji na temat poglądów panujących w różnych środowiskach, które są istotne dla organizacji ochrony przyrody w polskich lasach. Badania (...) ujawniły między innymi duże znaczenie obszarów administrowanych przez Lasy Państwowe dla ochrony siedlisk i gatunków nieleśnych”. Podsumowując Recenzent stwierdził, że „monografia autorstwa dr Ewy Referowskiej-Chodak jest jednym z najważniejszych opracowań poświęconych ochronie przyrody w lasach, jakie w ostatnich kilkudziesięciu latach ukazały się w Polsce. W pełni zgadzam się z treścią ostatniego wniosku, że wyniki badań i analiz mogą być przydatne do wypracowania dalszej polityki

leśnej i ekologicznej państwa oraz ustalenia kierunków postępowania Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody i współpracy na tym polu ze społeczeństwem”.

Dr hab. Jan Bodziarczyk stwierdził, że „zebrany materiał (...) jest wartościowy i tworzy doskonały bank informacji reprezentujący szeroki wachlarz oczekiwań grup społecznych związanych w różnym stopniu z ochroną przyrody w lasach”. Recenzent zwrócił jednak uwagę, że „dobór interesariuszy nie był w pełni obiektywny. Ankiety skierowane były wyłącznie do przedstawicieli różnych instytucji, a zabrakło w nim indywidualnych niezrzeszonych adresatów. Nie określono kryteriów i nie podano czym kierowano się wyznaczając określoną liczbę ankiet dla wybranych instytucji”. Pewien niedosyt Recenzenta budzi „brak przedstawienia oczekiwań poszczególnych grup społecznych w skali przyjętych regionów”. Według Recenzenta, „zaprezentowane wyniki na mapie Polski są ciekawe ale bardzo ogólne i obejmują wszystkie grupy razem, natomiast nasuwa się pytanie czy są istotne różnice danej grupy interesariuszy reprezentujących różne regiony Polski? albo czy odpowiedzi grup zbliżonych zawodowo różnią się między sobą istotnie?”. Ponadto Recenzent zauważył, że „w pracy brakuje hipotez badawczych i ich weryfikacji czyli brak stawiania problemu naukowego i próby jego rozwiązania, co obniża rangę tej pracy w aspekcie naukowym”. Recenzent stwierdził jednakże, że „przedstawiona do oceny praca jest bardzo szczegółowa a ilość informacji w niej zawartych jest mocną stroną pracy. (...) Praca zawiera duży potencjał do dalszych analiz, głównie statystycznych, które w pracy zastosowano w ograniczonym zakresie. Mocną stroną pracy jest ciekawa i rozbudowana dyskusja wsparta odpowiednią literaturą i przykładami.” Podsumowując, Recenzent uznał, że pomimo krytycznych uwag i niedociągnięć w pracy, głównie metodycznych w zakresie ograniczonego wykorzystania metod statystycznych, opracowanie uważa za wartościowe i potrzebne. Według Recenzenta, „tego typu badania w leśnictwie nie są częste. Wyniki tych badań nabierają znaczenia szczególnie teraz, kiedy następują szybkie przemiany społeczne i coraz bardziej wzrasta zainteresowanie i zaangażowanie społeczeństwa w ochronę przyrody”. Przedstawione w rozprawie wyniki uważa za bardzo ważne i zobowiązujące Lasy Państwowe do wypracowania modelu postępowania w zakresie ochrony przyrody w polskich lasach, przy współpracy z szeroko rozumianym społeczeństwem.

Dr hab. Janusz Kocel, zwracając uwagę na pewne uchybienia, m.in. dotyczące okresu, który upłynął od zakończenia badań w roku 2014 do opublikowania monografii w 2020 r., stwierdził wszakże, że „Habilitantka wykazała się bardzo dobrą znajomością przedmiotu analizowanych zagadnień, co pozwoliło Jej na przeprowadzenie przyjętych procedur badawczych i osiągnięcie zamierzonych celów badań. Dr inż. Ewa Referowska-Chodak wniosła istotny wkład w rozwój wiedzy o przyrodniczych, organizacyjnych, społecznych i finansowych aspektach szeroko pojętej ochrony przyrody”. Recenzent uważa, że osiągnięcie naukowe cechuje się oryginalnością popartą wnikliwą analizą wyników szeroko zakrojonych badań ilościowych. Według Recenzenta, oceniane osiągnięcie naukowe ma również duże znaczenie aplikacyjne, gdyż wiedza dotycząca potrzeby i oczekiwania różnych grup społecznych odnośnie do ochrony przyrody w Lasach Państwowych powinna być źródłem cennych informacji przydatnych w praktyce gospodarczej Lasów Państwowych. „Ponadto przedstawione w recenzowanej monografii wyniki badań i analiz mogą być przydatne do wypracowania polityki leśnej i ekologicznej państwa.”

3. Ocena aktywności naukowej dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak

Dorobek naukowy dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak składa się z 61 oryginalnych i przeglądowych artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie recenzowanych oraz rozdziałów opublikowanych w monografiach naukowych. Spośród 47 artykułów naukowych wydanych w czasopiśmie recenzowanych 9 opublikowano w czasopiśmie z części A wykazu czasopiśmie naukowych MNiSW oraz 38 – z części B. Spośród publikacji znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) dr inż. Ewa Referowska-Chodak opublikowała 3 prace w czasopiśmie Forests, oraz 6 w czasopiśmie Sylwan. Wszystkie 38 artykułów naukowych z listy B ukazały się w języku polskim. W języku polskim zostało również opublikowanych 14 rozdziałów w monografiach naukowych. Spośród artykułów naukowych dr inż. Ewa Referowska-Chodak samodzielnie opublikowała 43 artykuły i 4 z jednym współautorem. Samodzielnie opublikowała również 11 rozdziałów w monografiach naukowych, zaś z jednym autorem 3 rozdziały.

Sumaryczna liczba punktów wg MNiSW zgodnie z rokiem opublikowania wynosi 800 pkt. (720 pkt. bez monografii). Sumaryczny impact factor według listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania: 8,287. Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS) wynosi 7, bez autocytowań 6. Indeks Hirscha według bazy Web of Science (WoS) wynosi 2.

Dr inż. Ewa Referowska-Chodak uczestniczyła w 30 konferencjach naukowych (wszystkie po uzyskaniu stopnia doktora), z których 4 miały charakter międzynarodowy. Podczas konferencji wygłosiła 19 referatów, z czego 7 referatów wygłoszonych zostało na zaproszenie oraz zaprezentowała 12 posterów. W materiałach konferencyjnych zostały opublikowane 23 referaty. Ponadto, wspólnie przygotowała 5 wystąpień na konferencje, które wygłaszali współautorzy późniejszych publikacji.

Wszyscy Recenzenci pozytywnie ocenili dorobek naukowy dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak.

Prof. dr hab. Jan Holeksa: „Cechą dorobku publikacyjnego dr Ewy Referowskiej-Chodak jest Jej znaczący udział w ich powstaniu. Aż 55 prac naukowych, czyli prawie 90% całego dorobku, jest wyłącznie jej autorstwa. (...) Uważam, że dorobek naukowy dr Ewy Referowskiej-Chodak jest ważny zarówno dla rozwoju nauk leśnych jak i ochrony przyrody w lasach. Stwierdzam także, że ten dorobek pozwala na ubieganie się o stopień naukowy doktora habilitowanego”.

Dr hab. Janusz Kocel: „Pozytywnie należy odnieść się do prac autorskich Kandydatki, które świadczą o Jej ogromnej samodzielności w podejmowaniu inicjatyw badawczych i publikacyjnych. (...) Oceniany dorobek publikacyjny na obecnym etapie działalności naukowej dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak można określić jako wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego”.

Dr hab. Władysław Danielewicz: „Zainteresowania badawcze Habilitantki odzwierciedlone w publikacjach dotyczą przede wszystkim dwóch głównych zagadnień: szeroko pojętej ochrony przyrody (głównie w lasach, w tym w Lasach Państwowych) oraz edukacji ekologicznej i leśnej. (...) Na podkreślenie zasługują liczne wystąpienia Pani dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak na konferencjach naukowych (30 pozycji) oraz wspólne przygotowanie wystąpień, które wygłaszali samodzielnie współautorzy późniejszych publikacji. (...) Na pozytywną ocenę działalności naukowej Habilitantki, oprócz bogatego

dorobku publikacyjnego, wpływa także Jej udział w projekcie badawczym pt. „Podstawy trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów w Leśnych Kompleksach Promocyjnych” oraz w 5 zespołach badawczych realizujących inne projekty”.

Dr hab. Jan Bodziarczyk: „Artykuły naukowe składające się na dorobek Habilitantki reprezentują różne zagadnienia z szeroko rozumianej ochrony przyrody oraz edukacji przyrodniczej, najczęściej zagadnienia te przeplatają się ze sobą. (...) Znaczną część w dorobku Habilitantki zajmują zagadnienia związane z ochroną rezerwatową. (...) W innych pracach poruszane są zagadnienia związane z wdrażaniem sieci Natura 2000 oraz z określeniem zasad ochrony i możliwości gospodarowania w Lasach Państwowych, a także zwrócenie uwagi na korzyści wynikające z obecności sieci Natura 2000. Do ważnych zainteresowań Habilitantki należą zagadnienia związane ze zrównoważonym użytkowaniem zasobów leśnych. (...) W dorobku naukowym pojawiają się także inne wątki, między innymi poświęcone oczekiwaniom społecznym odnośnie ochrony przyrody, relacjom między ochroną przyrody a turystyką i rekreacją”. Recenzent zwraca uwagę na jeszcze jeden aspekt dotyczący aktywności naukowej, „Zgodnie z nowelizacją Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 219, ust. 1, pkt 3) jednym z wymogów stawianym kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego jest: „wykazanie się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”. Kandydatka w załączonej dokumentacji przedstawiła wprawdzie zaświadczenie o odbyciu stażu habilitacyjnego w polskiej jednostce naukowej (Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy), ale brak efektów tego stażu w postaci ukończonej publikacji. Z opinii dyrektora Instytutu wynika, że określono tematykę współautorskiej publikacji oraz zebrano dane do opracowania zagadnień ukazujących ewolucję gospodarki leśnej w Polsce w aspekcie zagadnień ochrony różnorodności biologicznej. Ten punkt wymogów dla kandydatów nie został zatem w pełni zrealizowany przez Habilitantkę”. Natomiast Profesor Jan Holeksa podkreśla, że w ramach tego stażu Kandydatka „wykonała ekspertyzę na potrzeby planu adaptacji wybranego miasta do zmian klimatu. Efektem pobytu w IOŚ jest podjęcie trwałej współpracy z pracownikami tego naukowego instytutu”.

Komisja Habilitacyjna, po wnikliwej analizie i dyskusji, uznała aktywność Kandydatki w Instytucie Ochrony Środowiska – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie za spełniającą wymóg określony w Ustawie.

4. Ocena aktywności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej

Do osiągnięć dydaktycznych dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak należy zaliczyć promotorstwo w okresie 14 lat (w latach 2007-2020) 98 obronionych prac dyplomowych, w tym 39 prac magisterskich oraz 59 prac inżynierskich.

Dr Ewa Referowska-Chodak jest bardzo zaangażowana w działaniach na rzecz łączenia gospodarki leśnej i ochrony przyrody lasów. Wielokrotnie prowadziła szkolenia dla pracowników Lasów Państwowych na temat certyfikacji gospodarki leśnej w ramach Europejskiego Systemu Certyfikacji Leśnej (PEFC). Szkoliła też audytorów certyfikacji gospodarki leśnej oraz współpracowała z Lasami Państwowymi w zakresie wypracowania standardu gospodarki leśnej w systemie certyfikacji FSC. Uczestniczyła ponadto w pracach

Rady PEFC nad wypracowaniem norm postępowania w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej.

Kandydatka była kierownikiem 1 projektu badawczego oraz wykonawcą w 4 projektach badawczych zleconych przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych w Warszawie.

Godne uwagi są osiągnięcia popularyzatorskie dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak. W latach 2008-2019 organizowała pracę wolontariuszy na stoisku Lasów Państwowych na Pikniku Naukowym Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik oraz na Dniach Ochrony Środowiska w Łazienkach Królewskich w Warszawie; o zaangażowaniu Habilitantki w popularyzację wiedzy świadczyć mogą 32 publikacje popularno-naukowe.

Dr inż. Ewa Referowska-Chodak jest od 2010 roku członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego, reprezentując PTL w Radzie PEFC Polska jako członek Zarządu. Natomiast w latach 2007-2009 była członkiem reprezentującym Katedrę Ochrony Lasu i Ekologii Wydziału Leśnego SGGW w Warszawie w Radzie Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Gostynińsko-Włocławskie”.

Wszyscy Recenzenci ocenili pozytywnie działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak.

5. Podsumowanie

W podsumowaniu Recenzenci stwierdzili co następuje:

Prof. dr hab. Jan Holeksa: „Stwierdzam, że osiągnięcie naukowe doktor inżynier Ewy Referowskiej-Chodak (...) spełnia wymagania stawiane w Ustawie (...). Jednocześnie uważam, że dorobek naukowy Kandydatki do stopnia doktora habilitowanego także jest satysfakcjonujący. Całemu dorobkowi naukowemu towarzyszą odpowiednie osiągnięcia w pracy organizacyjnej, dydaktycznej i popularyzatorskiej. Wnioskuje zatem o nadanie doktor inżynier Ewie Referowskiej-Chodak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne”.

Dr hab. Jan Bodziarczyk: „Przedstawiona do oceny praca dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak (...) wraz z pozostałym dorobkiem, odpowiada zawartym w odpowiednich przepisach prawnych wymaganiom stawianym rozprawom habilitacyjnym. Stanowi podstawę do nadania jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne.

Dr hab. Władysław Danielewicz: „Monografię (...) i pozostały dorobek naukowy wraz z inną działalnością naukową, a także osiągnięcia dydaktyczne, popularyzatorskie i organizacyjne Pani dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak oceniam jednoznacznie pozytywnie. Jej twórczość badawcza stanowi znaczący wkład w rozwój wiedzy w zakresie szeroko pojętej ekologii lasu, różnorodności biologicznej i ochrony przyrody, o dużym znaczeniu praktycznym. Jest autorytetem o ugruntowanej, wysokiej pozycji w środowisku naukowym. (...) Biorąc pod uwagę oceną całokształtu dorobku naukowego uważam, że Pani dr inż. Ewa Referowska-Chodak w pełni zasługuje na stopień doktora habilitowanego

Dr hab. Janusz Kocel: „Oceniając całokształt osiągnięć dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak, stwierdzam, że Jej osiągnięcia naukowe pozwalają uznać Habilitantkę jako specjalistę z zakresu ochrony przyrody oraz edukacji ekologicznej i leśnej. Oryginalny dorobek naukowy, oparty w zdecydowanej większości na zakrojonych na szeroką skalę własnych oryginalnych badaniach, został należycie udokumentowany. Kandydatka dobrze wykorzystuje wyniki

własnych prac w działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i doradczej. (...) Wskazane przez Nią osiągnięcie naukowe stanowi istotny wkład w rozwój nauk leśnych, zwłaszcza w zakresie ochrony przyrody. W związku z tym uważam, że dorobek ten jest wystarczający zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym w stosunku do wymagań stawianych kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego”.

Wszyscy Recenzenci i Członkowie Komisji stwierdzili, że dr inż. Ewa Referowska-Chodak spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk leśnych w dyscyplinie leśnictwo. Na podstawie wniosków zamieszczonych w recenzjach, opinii Członków Komisji oraz dyskusji podczas posiedzenia, Komisja Habilitacyjna stwierdziła, że osiągnięcie naukowe dr inż. Ewy Referowskiej-Chodak, które stanowi monografia pt. „Ochrona przyrody w Lasach Państwowych – potrzeby i oczekiwania różnych grup społecznych oraz ich konsekwencje”, a także dorobek publikacyjny i pozostałe osiągnięcia, spełniają wymagania określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85), co uzasadnia przedłożenie Radzie Dyscypliny Nauk Leśnych SGGW w Warszawie pozytywnej opinii wniosku o nadanie Pani dr inż. Ewie Referowskiej-Chodak stopnia doktora habilitowanego nauk leśnych w dyscyplinie leśnictwo.

Członkowie Komisji Habilitacyjnej:

przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kowalski

sekretarz: dr hab. Paweł Staniszewski

recenzent: dr hab. Jan Czesław Bodziarczyk

recenzent: dr hab. Władysław Danielewicz

recenzent: prof. dr hab. Jan Holeksa

recenzent: dr hab. Janusz Kocel

członek komisji: dr hab. Tomasz Mokrzycki

Warszawa, 19. 10. 2021 r.